

Odkrycie permskich pióroskrzelnych (Pterobranchia, Graptolithoidea)

Piotr Mierzejewski and Cyprian Kulicki

Acta Palaeontologica Polonica 47 (1), 2002: 169-175

Z permskich skał, pochodzących z podmorskiego wiercenia w centralnej części Morza Barentsa (Norwegia), rozpuszczonych w kwasach uzyskano organiczne szczątki, zidentyfikowane jako przedstawiciele rodzaju *Diplohydra* Kozłowski, 1959 (zaproponowano dla nich nowy gatunek *Diplohydra szaniawski* n. sp.). Jest to pierwszy znany przedstawiciel półstrunowców w permie. Przedstawiciele rodzaju *Diplohydra* znani byli do tej pory z dolnego paleozoiku (ordowik, sylur). Kozłowski opisał przez siebie okazy *Diplohydra* zaliczył do jamochłonów z rzędu Hydroida (Hydrozoa, Coelenterata), natomiast Mierzejewski (1986) uznał, że są one związane z pióroskrzelnymi Rhabdopleuroidea (Pterobranchia) i reprezentują stolony i cysty. W obecnej pracy udało się nam stwierdzić, że obok typowych dla *Diplohydra* cyst i stolonów występują także fuzelarne rurki odchodzące od cyst i stolonów. W pracy po raz pierwszy od 1957 roku zastosowano systematykę Beklemiszewa, w której opisane przez Kozłowskiego (1949) rzędy graptolitów zostały połączone ze współczesnymi rhabdopleuroidami w jedną gromadę Graptolithoidea Lepworth, 1875, sensu Beklemishev, 1951. Należy przypomnieć, że spośród dawniejszych autorów Birger Bohlin (1950) zanegował pogląd Kozłowskiego o pokrewieństwie rhabdopleuroidów i graptolitów. Wniosek swój Bohlin opierał na występowaniu zewnętrznego korteksu u graptolitów, który zdaniem tego autora powstawał pod przykryciem tkanek miękkich, a więc i fuzellusy musiały powstawać w ten sam sposób, przez co nie mogły być homologiczne fuzellusom rhabdopleuroidów, gdyż te tworzone były przez dysk preoralny. Urbanek (1976), opublikowawszy znakomitą serię prac o ultrastrukturze perydermy graptolitów, doszedł do tego samego wniosku. Dopiero Andres (1976) oraz Crowther i Rickards (1977) wykazali, że zewnętrzny korteks graptolitów występuje często w postaci bandaży, co sugeruje jego wytwarzanie przez dysk preoralny, dopuszczając homologię fuzellusów rhabdopleury i graptolitów.

Key words: Graptolithina, Pterobranchia, Rhabdopleuroidea, Permian, Norway, Barents Shelf.

Piotr Mierzejewski [mierzejewski@post.pl], Instytut Paleobiologii PAN, ul. Twarda 51/55, PL-00-818 Warszawa, Poland. Present address: ul. Filtrowa 83/49, PL-02-032 Warszawa, Poland; Cyprian Kulicki [kulicki@twarda.pan.pl], Instytut Paleobiologii PAN, ul. Twarda 51/55, PL-00-818 Warszawa, Poland.

 [Full text \(2,046.5 kB\)](#)